

Obr. 57. Kralice na Hané, okr. Prostějov. Středověká jímka s výdřevou (obj. 793/2019). Foto P. Fojtík.

Abb. 57. Kralice na Hané, Bez. Prostějov. Latrine mit hölzerner Auskleidung, Spätmittelalter (Befund 793/2019). Foto P. Fojtík.

Literatura

- Čižmář, M., Geislerová, K. (eds.) 2006: *Výzkumy – Ausgrabungen 1999–2004*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Fojtík, P. 2015: Cášský keramický roh ze zaniklé středověké vsi na k. ú. Kralice na Hané, okr. Prostějov, střední Morava. *Archeologické rozhledy* LXVII(1), 287–298.
- Geislerová, K., Parma, D. a kol. 2018: *Výzkumy – Ausgrabungen 2011–2016*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Geislerová, K., Parma, D. (eds.) 2013: *Výzkumy – Ausgrabungen 2005–2010*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Zusammenfassung

Kralice na Hané (Bez. Prostějov), „Kralický háj“, Parz. Nr. 342/2. Spätmittelalter, Neuzeit. Siedlung (Dorfwüstung Rakouský), Teiche. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Kroměříž (okr. Kroměříž)

Ulice Křižná, Riegrovo náměstí.

Středověk, Novověk. Město, zástavba, klenby. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1 : 10 000 list 25-31-06, v okolí bodu 462/2 mm od Z/J s. č.

V obvodovém výkopu pro sanaci vnějšího zdiva u budovy č. 166 na nároží ulice Křižná a Riegrova náměstí bylo zdokumentováno několik stavebních konstrukcí a archeologických

situací, dokládajících bohatý vývoj v tomto prostoru ve vrcholném středověku a novověku (obr. 58). Jako nejstarší se jeví relikty dvou kleneb směřující do ulice Křižná, které jsou nejspíše ještě vrcholné středověkého nebo raně novověkého stáří a předchází tak pravděpodobně vzniku samotné Křižné ulice, vzniknuvší (případně výrazně upravené) v souvislosti s raně barokní přestavbou města někdy ve 2. polovině 17. století. Pozdně středověkému stáří kleneb nasvědčoval stavební materiál – lomový pískovec, pojený vápennou maltou. Pokud bychom připustili existenci ulice Křižná již ve zmiňovaném období, musela by být v minulosti poněkud užší, a uliční čára byla posunuta dále na jihozápad. Korekci uliční čáry Křižné ulice pouze hypoteticky předpokládáme v období barokní přestavby Kroměříže v závěru 17. století. Několik zdí/základů směřujících do Riegrova náměstí svědčí o existenci původní barokní či postbarokní zástavby, kterou v tomto prostoru zaznamenává ještě mapa stabilního katastru z roku 1830. Stávající urbanistická situace nároží vznikla po demolicí části původní historické zástavby v souvislosti s výstavbou stávajícího nárožního domu č. 166. Tento novodobý zásah, spojený s výraznějším zvětšením prostoru Riegrova náměstí, lze datovat do doby kolem roku 1930. Výčet lze doplnit dvěma žlabovitými archeologickými objekty zahloubenými do podloží, které jsou jen rámcově datovány do středověku/novověku.

Obr. 58. Kroměříž. Lokalizace výzkumů na ulici Vodní a v nároží ulice Křižné a Riegrova náměstí v katastrální mapě.

Fig. 58. Kroměříž. The excavated site in Vodní Street and at the junction of Křižná Street and the square Riegrovo náměstí in the cadastral map.

Literatura

Neuveдено.

Summary

Kroměříž (Kroměříž District), Křižná Street, Riegrovo square. Late Middle Ages, Early Modern Period. Town, house. Rescue excavation.

Several architectural constructions were revealed during the securing of the external wall of building No. 166 in Křižná Street, including two late gothic or early modern cellar vaults. They represent the Late Medieval and Post-Medieval developmental changes of this part of Kroměříž.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka, Jan Štětina